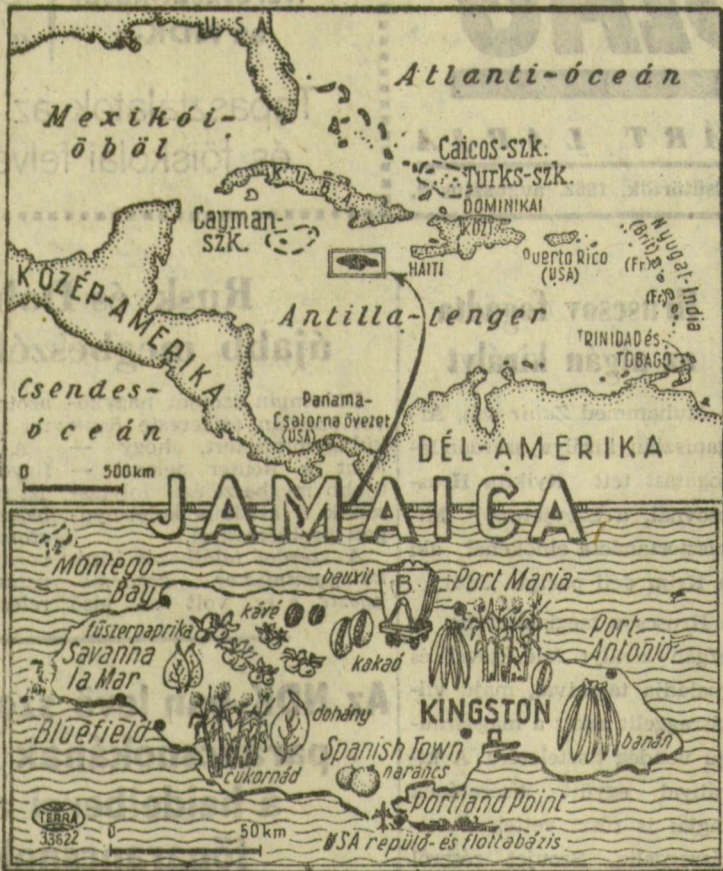

A függetlenné vált Jamaica

Mint már közöltük, augusztus 6-án kiáltották ki a közép-amerikai Karib-tenger egyik legnagyobb szigetországának, a 11 és fél ezer négyzetkilométeres területű és nem egészen kétfélmillió lakosú Jamaica függetlenségét, miután az angol alsóház június 30-án megszavazta az erre vonatkozó törvényjavaslatot.

A Kubától valamivel délre fekvő és az Afrikából származott néger rabszolgák leszármazottai által lakott szigetet 1494-ben fedezte fel Kolumbusz Kristóf, s vette birtokba Spanyolország számára. Az angolok 1655-ben hódították el a spanyoloktól és tartották gyarmati sorban 1958. január elsejéig, amikor is Jamaica az akkor létrehozott Brit Nyugat-indiai Szövetségi Állam tagja lett. Végre is a lakosság népszavazás útján döntött arról, hogy független akar lenni, és ezt a kívánságot tartotta szem előtt az angol kormány, amikor ez év február 8-án Londonban bejelentette, hogy megadja a függetlenséget Jamaicának.

Jamaica területén déli gyümölcsöt, elsősorban pe-

dig banánt, továbbá kakaót termelnek, de nagy mennyiségű cukornád is aratnak évente, amelyből az annyira ismert jamaicai rumot készítik. Dohány- és paprikatermelése számottevő még. Az utóbbiból jelentős mennyiséget exportál a tőkésországokba. Ásvány-

kincsei közül különösen a bauxit jelentős. Ebből évente több millió tonnát szállít az Egyesült Államokba és Kanadába. Feltűnést keltett, hogy az Egyesült Államok már a függetlenség kikiáltásakor mekkora érdeklődést tanúsított Jamaica iránt. A függetlenségi ünnepségen maga Johnson alelnök képviselte az Egyesült Államokat és »meggymenő segítségét« ígért Jamaica vezetőinek. Az angol sajtó máris aggodalmaskodó hangon ír arról, hogy Anglia befolyása tovább csökken Jamaicában.

Térképünkön feltüntetjük Jamaica fekvését és legfőbb mezőgazdasági cikkeit, amelyek termőhelyeit, továbbá a fővárost, Kingstont, és az Egyesült Államoknak a szigeten levő tengerészeti támaszpontját.

(P. I.)

Katonai zendülés Argentínában

Argentínában szerdán katonai zendülés tört ki — jelentik nyugati hírgyűnkösek. Frederico Toranzo Montero tábornok, a 4. argentin hadtest parancsnoka lázadt fel Juan Batista Loza hadseregügyi miniszter ellen, és önmagát a hadsereg főparancsnokává kiáltotta ki.

Montero tábornok állítólag Jujuy tartományban

rendezte be főhadiszállását. A fellázadt tábornok rádión keresztül értesítette Guido elnököt arról, hogy ő, mint rangidős tábornok, a hadseregben a főparancsnoki tisztség átvételét határozta el.

Úgy látszik, hogy az ügy kizárólag a hadseregen belüli vitának tekintendő, és nem a Guido-kormány ellen irányul.

A „Barátság” olajvezeték és a szovjet olajexport

Az »Izvesztija« című vezető szovjet lap keddi esti száma megállapítja, hogy a »Barátság« olajvezeték keresztül már több mint egymillió tonna kőolajat küldtek a Volga partjáról a baráti Csehszlovákiába. Ez a kőolajvezeték egyszerre három fontos gazdasági feladat megoldását teszi lehetővé: először:

Lengyelország, az NDK, Csehszlovákia és Magyarország lényegesen fokozhatja nyersolajbehozatalát

és ezen az alapon fejlett kőolajfeldolgozó, valamint kőolajkémiai ipart hozhat létre, másodsorban: az említett országok jelentős megtakarításhoz jutnak azáltal, hogy nyersolajat kapnak a drága olajtermékek helyett, harmadszor:

az olajvezeték révén fellére csökkenthető a szocialista országoknak az egy tonna olajra fordított szállítás költsége.

Az »Izvesztija« nevésegesnek minősíti azokat a kohalmányokat, amelyek szerint a szovjet és a román olaj »eláraszítja a kapitalista országokat«. A kapitalista országok — folytatja — a múlt évben majdnem egymillió tonna olajat fogyasztottak, viszont az ezeket be az országokba irányuló szovjet olajkivitel nem haladta meg a 27 millió tonnát, a román kivitel pedig a hárommillió tonnát.

Ez azt jelenti, hogy a kapitalista országokban fel-

használásra kerülő minden 100 tonna folyékony tüzelőanyagból csupán három tonna érkezik a szocialista országokból.

Igaz ugyan, hogy olyan országokban, mint az NSZK, Olaszország és Japán a szovjet és a román olajszállítványok százalékos részaránya meghaladja a tíz százalékot, »de sem az említett országok üzleti körei, sem

kormányai nem minősítik függetlenségüket fenyegető veszélynek ezt a meglehetősen mérsékelt mennyiséget.

Három év múlva — mutat rá az »Izvesztija« — a Szovjetunió évente a jelenleginél 40–50 millió tonnával több olajat termel majd,

de ezt csaknem teljesen saját maga használja fel. (MTI)

Tapasztalatok az egyetemi és főiskolai felvételekről

Ostromlott vár képéhez lehet hasonlítani Szeged két egyetemét és két főiskoláját június és július hónapokban. Egy évben se jöttek ennyien tanulni, mint az idén, s még egy évben sem vettek fel ennyi hallgatót, mint az új tanévre. Orvosi pályát választottak a jelentkezők közül 384-en, gyógyszerészetet 197-en. Az előbbieket közül 195-nek teljesült a vágya, az utóbbiak közül 70-nek. A Jogtudományi Karra 189-en pályáztak, s közülük 80-an részesültek felvételen. Tanári pályát választott a tudományegyetem bölcsészkarán, természet- tudományi karán, a pedagógia főiskolán, valamint a tanítóképző intézetben majdnem 700 tanuló. Levelező tagozaton közel ezren jutottak be a tudományegyetemre és a két főiskolára. Az idei tanévben számottevően emelte a Művelődésügyi Minisztérium a felvételi keretszámot a bölcsészkarra, a természet- tudományi szakokra és a pedagógiai főiskolán egyes szakokra.

A nappali és a levelezőtagozatra felvettek számszerű összehasonlító-

sa azt mutatja, hogy a felnőttek nem becsülik le a levelező képzés jelentőségét. A levelezők száma csaknem ugyanannyi, mint a nappali tagozatra felvettek. Összesen mintegy 200 tanulót vettek fel nappali és levelezőtagozaton az első évfolyamokra.

Egy hónap leforgása alatt hatalmas munka hárult felsőoktatási intézményeink vezetőire, tanáira, a tanulmányi felelősökre stb. Ez a munka magában foglalta mintegy 3500 ember felvételi kérelméhez benyújtott iratok ellenőrzését (előfordul, hogy valaki nem küldi be az érettségi bizonyítványát, vagy területileg más oktatási intézményhez tartozik), a felvételi vizsgára való hívást, a vizsgáztatást. Ezt követte a felvételi bizottságok rendkívül széleskörű és sokoldalú ellenőrző, elbíráló munkája stb. Elismerés illeti azokat a dékánokat, tanárokat, igazgatókat és rektorokat, akik ebben a nagy munkában részt vettek.

A középiskolát jelesen vagy jól végzett tanulók az egyetemi felvé-

Külpolitikai hírek SOROKBAN

Az Egyesült Államokban kedden első ízben végeztek kísérletet egy új típusú polaris rakétával, amelynek hatósugara — a tervek szerint 4500 kilométer lesz. Az első kísérletnél a rakétának 3000 kilométeres távolságot kellett volna megtennie, de a második lépcső működésbe lépése után három másodperccel technikai hiba lépett fel és így a rakéta nem érte el a kitűzött távolságot.

Djakartában Subandrio külügyminiszter közölte, hogy pénteken indul az Egyesült Államokba a Hollandiával folytatandó hivatalos tárgyalásokra.

Subandrio kedden tért vissza Bali szigetről, ahol megbeszélést folytatott Sukarno elnökkel. Az indonéz külügyminiszter rövid időre megáll Manilában és Tokióban, s szombaton este érkezik New Yorkba.

RÉGI MESE

(Erdi Sándor rajza)

IDENAUER: — Kiátsd velem, Sieg, Heil!

Tőzsdepánik Nyugat-Németországban

A frankfurti, a düsseldorfi, a müncheni, a stuttgarti, a bérmai és a nyugat-berlini tőzsdéről érkező hírek folyamatos árfolyamesséről számolnak be.

A tőzsdepánik hatálmába kerítette a nyugatnémet gazdasági élet valamennyi fontosabb ágát

— a kohászati és gépipari vállalatoktól az áruházakig és serfőzdekig. Árfolyamessé volt azoknak a cégeknek a részvényeinél is, amelyeket Nyugat-Németországban mindig a gazdasági élet oszlopainak tekintettek.

Kedden például az AEG és a Siemens konzernek

részvényeinek árfolyama 13,5, illetve 12,00 ponttal esett.

Az NSZK valamennyi ipari vállalatára vonatkoztatva a részvények átlagos árfolyamessé három százalékos volt, de egész sor esetben elérte az öt, sőt a tíz százalékot is.

A villamosipar államosításáról tárgyalt az olasz képviselőház

Kedden a késő esti órákban az olasz képviselőház befejezte az energiaipar államosításáról szóló törvénytervezet általános vitájának első részét.

A liberálisok a fasiszták és a monarchisták támogatásával határozati javaslatot terjesztettek elő, hogy a képviselőház ne térjen rá a törvénytervezet egyes cikke-lyeinek megvitatására.

Ennek a határozati javaslatnak a jóváhagyása lényegében a törvénytervezet elvetését jelentette volna.

A jobboldal javaslata azonban csak 47 szavazatot kapott,

ellene, tehát az államosítás mellett, szavazott 444 képviselő:

kommunisták, szocialisták, szociáldemokraták, kereszt-

Ülésezik a DIVSZ végrehajtó bizottsága

Varsóban kedden megkezdődött a DIVSZ végrehajtó bizottságának ülése, amely előkészíti a világszervezetnek ugyancsak a lengyel fővárosban augusztus 10-én kezdődő közgyűlését.

Az ülésre Helsinkiből Varsóba érkeztek a DIVSZ vezetői, élükön Piero Pieralli elnökkel.

Az atomüzlet új csörgedező forrásai

Ma már senki sem kételkedik abban, hogy a francia atomipar, 10 százalékát a vegyipar stb.

Es a cégek? A Saint-Gobain, Schneider, Kuhlmann, Péchiney, Hispano-Suiza... mind az az óriások, amelyek rátelep-szenek egész Franciaország gazdasági életére.

Ime, újabb adalék ahhoz, hogy miért őrös a francia delcég helye Genfben.

(várkonyi)

Például az, hogy a párizsi nemzeti gyártói, 25 százalékát a műszer- ipar, 10 százalékát a vegyipar stb.

Es a cégek? A Saint-Gobain, Schneider, Kuhlmann, Péchiney, Hispano-Suiza... mind az az óriások, amelyek rátelep-szenek egész Franciaország gazdasági életére.

Ime, újabb adalék ahhoz, hogy miért őrös a francia delcég helye Genfben.

(várkonyi)

teli vizsgán a vártnál gyengébben szerepeltek. Nem egy esetben jeles rendű tanuló is elégségesre vizsgázott. Az okok különbözőek. Volt, aki a vizsga izalmában nem tudott nyugodtan koncentrálni, mások a középiskolában talán nem kaptak megfelelő tájékoztatást arról, a választott szakon mit kell tudni a felvételi vizsgán. S tapasztalható, hogy különbség van egyes középiskolák között egyes tárgyak tanítási színvonalá tekintetében. Mindezt a főiskolai és egyetemi felvételi vizsgabizottságnak és felvételi bizottságoknak mérlegelni kell. Általánosítható az a tapasztalat, hogy a legjobb képességű tanulókat vették fel.

A vizsgabizottságok munkája egyre tökéletesebbé válik. Általános nézet, hogy a vizsgázóktól nem kelletne mereven és tételszerűen megkövetelni a vizsgaanyagot, nem a középiskolai anyagot kellene számonkérni, hanem az önálló gondolkodásra készítő, a tárgyi ismeretek logikus összekapcsolására való és az önálló gondolkodási készség fejlettségét, a választott pálya iránti hivatásteret lemerő vizsgakérdéseket kellene alkalmazni. De azért is jobb — tartalmilag nézve — ez a vizsgáztatás, mert ésszerűtlen dolog azt kívánni, hogy a középiskolából kilépő fiatal teljes és részletes

választ adjon olyan vizsgakérdésekre is, amit az egyetemen kell majd megtanulnia. Ezt tanulságként azért említem meg, mert volt olyan vizsgáztató tanár is, aki a vizsgázók feleletének értékelésében a tételfejtés »teljességét« hiányolta, egy másik vizsgáztató pedig a politikai és az ideológiai nézetek kiforratlanságát.

Évről évre igen nagy számú jelentkező adja a szelektálás széles lehetőségét. Szép számmal vannak, akik 3–4 éven át jelentkeznének, s rendszerint a gyenge vizsgaeredmény miatt nem jutnak be, vagy valóban a férőhely hiánya akadályozza meg bejutásukat. De a korábbi években a felvételi bizottságok munkájában elkövetett tévedések folytán is megtörténhetett, hogy valaki megfelelő vizsgaeredmény esetében sem tudott bejutni.

A tudományegyetem mindhárom karán alkalmazzzák a következő évre szóló előfelvételt. Némely szakon a jövő évi keret felét is igénybe veszik az előfelvételre. Az előfelvételt célja az, hogy jó képességű és arra alkalmas fiatalok felvételét biztosítsák. Ez az elképzelés feltétlenül hasznos. Ugyanakkor viszont hihetetlenül nagy gondot okoz az egyetemnek, mert például a tavaly nyáron felvettek elfoglalták a mos-